

Fåglar i Leksand

Nr 1, ÅR 2011

En tidskrift från Leksands fågelklubb

leksandsfagelklubb.se

*Temanummer:
Leksands Fågelklubb*

Redaktionen

Staffan Müller 070-322 23 45
e-post: staffan.myller@telia.com
Martin Linzie +841244254055
e-post: martinlinzie@gmail.com

Ansvarig utgivare:

Marie Gillander 070-225 25 04
e-post: marie.gillander@gmail.com

Redaktör/Layout:

Martin Linzie

Medlemsregistret

Mats Kaij 0247 - 136 03
Stationsgatan 9E
793 39 Leksand
e-post: LFKaij@gmail.com

Utgivning och medlemskap:

Tidskriften utges av Leksands
Fågelklubb och utkommer 4 num-
mer per år varav 2 tidningar och 2
programblad.

Tryckt av

Strands Tryckeri AB

Medlemmar erhåller tidskriften
gratis. Medlemskap i Leksands
Fågelklubb kostar 150 kr/år

Familjemedlemmar och ungdomar
(ej fyllda 21) betalar 50 kr/år

Avgiften sätts in på
Bg-konto 456-4373
c/o Leksands Fågelklubb

Innehållsförteckning:

3. Ledare
4. Redaktörens ruta
5. Temanummer av Fåglar i Leksand
6. Våtmarksprojektet
8. Vitryggig hackspett
12. Storholksprojektet
15. Vinterfåglar inpå knuten
18. Berguvsprojektet
20. Projekt Lavskrika
24. Örnutfodring
30. Fotogruppen i Leksands Fågelklubb
33. Jordbruksprojektet
37. Lomprojektet
40. Pilgrimsfalksprojektet
44. Projekt Backsvala
46. Ungdomsgruppen
48. Rapportkommitté
49. Klubblokalen
50. Styrelsearbetet
53. Nya Medlemmar
54. Ekonomin i klubben
56. Gryssenstugan
58. Hemsidan
59. Styrelsen och projektledare

*Hjälps oss skydda värdefull
natur i Leksand!*

Leksands Naturvårdsfond

Pg. 449957.0

Framsida: Fågelklubben i Skåne

Fotograf: Kjell Bond

Baksida: Pilgrimsfalk

Fotograf: Lars Nilsson

Ledare

Leksands Fågelklubb under 35 år

Från de 10-talet fågelentusiaster som träffades på Leksandshallen i oktober 1976, har vår förening vuxit och kan presentera över 500 medlemmar i dag.

Jag har fått förmånen av att vara ordförande i merparten av dessa år och har under perioden haft den osannolika förmånen att få möta underbara och engagerade likasinnade.

Fåglar i Leksand, den tidskrift som Du just håller i, har varit den sammanhållande länken till våra medlemmar som är bosatta såväl när som fjärran. Kvalitén på publikationen har ständigt ökat och den digitala tekniken har inneburit billigare produktionskostnader så att vi kunnat behålla utgivningarna intakta. Hemsidan, den andra viktiga informationskällan, har varit igång i över 10 år och fått ett lyft i och med den digitala utvecklingen. Vi är internationella: tidningsredaktören är bosatt i Thanh Hoa och webbredaktören i Belgard!

Trots all teknik är det i alla fall människorna/medlemmarna som gjort föreningen.

Vi har alltid kunnat "leverera" kvalité tack vare den sakkunskap om fåglar som finns inom föreningen. Gunnar Lind har varit fältornitolog i över 70 år i Leksandstrakten, och har skaffat sig ovärderliga kunskaper genom åren. Han har alltid varit allas mentor och aldrig varit sen med att lämna sina synpunkter på vårt arbete. En åter igen ovärderlig funktion inom vår förening.

Vår kassör har rationaliserat den ekonomiska redovisningen samt medlemsregistret, så att vi kan ha en stabil ekonomi och god medlemsvård. Detta är en grundbult för föreningen.

Bogdan Persson lärde oss vad ett engagemang var och också hur man skall utveckla det sociala nätverket som måste finnas i en fungerande förening.

Naturen i Leksands kommun har många medlemmar, att tacka för så mycket och jag stämmer in i hyllningskören för alla de projektledare och övriga föreningsarbetare som bidrar till att fågelsången fortfarande överröstar våren i Siljansbygden!

Staffan Müller

Vice Ordförande

Redaktörens Ruta

Ett nummer från Vietnam!

Det var nästan otroligt att detta skulle fungera, att skicka artiklar och bilder över halva planeten och få tidsskillnader och tidszoner etc att klaffa så pass bra hade jag aldrig trott!

Du håller nu i din hand ett arbete som designats och gjorts i staden Thanh Hoa i norra Vietnam.

Härifrån kommer det många roliga bilder och massa annat gott att ramla ner över eder där hemma i det kalla Sverige,

Med vänliga hälsningar

.....
Martin Linzie
Redaktör

Fågeltidningens arbete

Genom ett sinnrikt system av mail och webkamera, skype och andra medier så möjliggör det fortsatta arbetet med Fågeltidningen i Leksand ett fortsatt forum för fågelklubben i Leksand. Den redaktion som för närvarande arbetar är Martin Linzie som är redaktör och layoutare. Staffan som är ständig skribent och också koordinatör för arbetet med artiklar och samordnare för de projektansvariga.

Bilder från arbetet skulle mest bli skrivbordsbilder och några bilder på min dator så vi tar och skippar dem och ger er istället FiL! Läs och begrundna er egen delaktighet. Kan jag tillföra Leksands fågelklubbs medlemmar något till nästa nummer kanske? Vi behöver och tycker det är jätteroligt med nya skribenter!

Ta hand om er. Vi i redaktionen arbetar vidare i bakgrunden som sig bör.

Temanummer av Fåglar i Leksand

Styrelsen för Leksands Fågelklubb, känner att det är läge för att göra ett temanummer av vår tidskrift, detta skall presentera allt det engagemang som präglar vår förening.

Sammanfattningen blir en helt osannolik resumé över de projekt som allt sedan starten 1976 har varit vårt signum.

Vi är mycket stolta över att representera en organisation som på helt ideell basis lägger ner åtskilliga årsarbeten på naturvårdsarbetet i kommunen.

Flera av de projekt som startats i Fågelklubben har också blivit uppmärksammade på riksplanet. Ex.vis vår Örngrupp som med dess arbete är föremål för mycket såväl nationell som internationell uppskattning.

Pilgrimsfalksprojektet, som startade 1986, med syftet att försöka "knyta ihop" den spillra av falkar som återstod på Västkusten, med de enstaka par som fanns i Norrland, har resulterat i att våra utsläppta falkar, i dag reproducerar sig med över 20 par i Mellansverige! Lasse Nilsson från Leksands Fågelklubb är också med i styrgruppen för Riksprojektet som hittills administrerats från Svenska Naturskyddsföreningen/SNF.

Vårt tidskrävande storholksprojekt har resulterat i att vi har kanske den stabilaste populationen av slaguggla i landet. Därtill har tornfalken återvänt till odlingslandskapet (tack vare s.k. "ladholkar").

Vi skulle kunna komplettera listan ytterligare, men får hänvisa till de projektbeskrivningar som redovisas här!

Trevlig läsning och välkommen med i vårt arbete!

Leksands Fågelklubb

Styrelsen

Våtmarks-projektet

Bakgrund

Våtmarkerna i landet har blivit styvmoderligt behandlade sedan urminnes tider. Det var svält som blev den största orsaken till att våtmarkerna dikades ut och mer eller mindre utplånades på stora områden. Om myten om Sjöbotten stämmer, innebär det att flera hundra hektar våtmark, torrlades helt genom ett enda dikningsföretag.

Sjöfågellivet har drabbats hårt av dikningar i såväl jordbruks- som skogslandskapet.

Projektbeskrivning

Fågelklubben har genom årens lopp bidragit med energi till ett antal sjörestaureringar (för att kompensera bristen på fågelsjöar och våtmarker) som genomförts av kommunen. Limsjön är väl den mest kända. Brenäsviken och Dragsängarna är andra.

Målsättning:

- × Före 2018 skall "Sumpskogprojektet" (restaurering av våtmarker i skogen i Siljansnäs socken) vara klart
- × Alla potentiella våtmarker skall presenteras för kommunen före 2015
- × Limsjöns fortsatta utveckling som god fågelsjö bevakas årligen
- × Limsjön skall varje år inventeras och följas upp avseende fågelpopulationen. Skratmåsens utbredning och häckningsframgång ingår med en mångårig mätserie
- × Vassruggarnas utbredning i kommunen kartläggs och inventeras samt förses med "skötselplaner"
- × Årliga exkursioner till Limsjön för allmänheten och institutioner

Åtgärder:

De åtgärderna som formulerats i målsättningen realiseras

Limsjöns norra del restaureras med stöd av oss före 2012

Engagemang:

Var och en som har en våtmark i sin ägo, kan genom olika åtgärder förbättra situationen för fågellivet i den samma!

Just Du kanske har en granne eller vän som kan påverka sin mark för fågellivets skull, påverka dem!

Faktaruta

En fågelmässigt perfekt våtmark är ca 50 cm djup. Då finns det optimala förutsättningar för födosökande änder, svanar, gäss, vadare samt doppingar.

Bladvass är bra som bohabitat och skydd för fågellivet.

Starr och jättegroe har mycket frön i sina kapslar. Detta är mumma för främst simänder.

Betade strandängar är ett bra komplement till våtmarken.

Häckningsöar är en förutsättning för mycket av sjöfågellivet.

Även skogssjöar kan vara bra som fågelområden. Dock med färre fågelarter att räkna med!

Projektledare:

Staffan Müller Staffan.myller@telia.com

Zinkvägen 5

793 41 Insjön Övriga kontaktpersoner:

Gunnar Lind

Tel. 070-322 23 45

0247-34866

Vittryggig hackspett

Bakgrund

Så sent som på 1980-talet fanns det fortfarande vittryggig hackspett kvar i vår kommun. Den senaste rapporten som är känd härstammar från Yttermoravinerna 1984.

För hela Dalarnas del fanns den fortfarande kvar i Folkärna i Avesta kommun en bit in på 1990-talet.

Tack vare utplanteringar från Nordens Ark har den åter etablerat sig i Nedre Dalälvsområdet och tveksamma och instabila häckningsförsök är det dagsaktuella läget för Dalarna.

Under 1960- och 70-talet upplevde den vittryggiga hackspetten en "renässans" i samband med hormoslyrbesprutningen av trädplanteringarna på våra hyggen i kommunen. Då fanns det tillräckligt med död lövved i skogen och ett 10-tal par var den uppskattade populationen i kommunen.

Tack och lov förbjöds detta miljögift under 70-talet. Trots att det fick kortsiktiga, fördande konsekvenser för hackspetten, tjänade ju många andra arter på den uteblivna användningen av hormoslyr.

Lövinslaget i dagens monotona skogsbruk är ringa och efterfrågan på löv i samband med bio-bränsleproduktion är stor. Därför är framtidsutsikterna för den vittryggiga inte så goda.

I Leksands kommun, finns det framför allt lövskogar alt. skogar med stort lövinslag, längs Dalälven. Dragsångarna och Hundhagen är två möjliga biotoper för framtida vittryggiga hackspettar.

I dag finns det 4 kända häckningar av vittryggig hackspett i landet.

Projektbeskrivning

Tillsammans med Naturskyddsföreningen (som är projektägare för de vitryggigas förekomst i landet), Leksands kommun och Dalarnas Ornitologiska Förening, driver Leksands Fågelklubb, ett projekt som syftar till att reintroducera den vitryggiga hackspetten i vår fauna, i Dalarna i allmänhet och i Leksands kommun i synnerhet.

Tanken är att kartera alla potentiella lövskogar som kan klara en vitryggig hackspetts överlevnad.

Efter inventeringen återstår det arbete med att skydda lövskogen, samt att förstärka de aktuella lokalerna med biotopvård och skötsel, dvs. att skapa mer död ved genom ringbarkning av levande lövträd.

Målsättning:

- ✘ Minst två lövskogar > 80 ha skall avsättas som vitryggigreservat i Leksands kommun
- ✘ > 2 par vitryggig hackspett skall häcka inom kommungränsen före 2025

Åtgärder:

- ✘ Dragsängarnas lövskogsområde skyddas och åtgärdas
- ✘ Hundhagens naturreservat får en skötselplan som också omfattar ringbarkning och dödandet av lövträd, så att minst vart 10:e lövträd murknar och > 20 km död ved/ha finns i området
- ✘ Övriga potentiella och älvnära lövskogar skyddas, så att en "korridor" skapas för den vitryggigas utbredning till andra, närliggande kommuner.
- ✘ Utplantering av avelsfåglar från Nordens Ark

Deltagarna vid
"Motorsågsmassakern" i
Hundhagen senhösten 2010.

Ca 5 ha av reservatets
80 ha lövskog blev
åtgärdad!

Engagemang:

Projekt Vitryggig hackspett i Leksands kommun är ett gigantiskt och ambitiöst engagemang, som kräver många insatser.

- ✘ Som markägare kan Du se till att all död lövved bevaras på ditt skifte
- ✘ Som fågelvän kan Du delta i de ringbarkningsprojekt som pågår för närvarande
- ✘ Du kan också medverka vid ev. voljärbyggen i samband med ev. utplanteringsförsök
- ✘ Ut och lyssna! Var med i inventeringsarbetet!
- ✘ Leksands kommun måste i samarbete med skogsstyrelsen arbeta med en lövskogsinventering och försöka skydda de resterande lövmarkerna i vår domän
- ✘ Skogskommittén (LFK, SNF och kommunekologen) som bevakar alla avverkningsanmälningar måste kontakta berörda markägare inför skogsbruk på potentiella vitryggighabitat
- ✘ Projektet måste också driva en upplysningskampanj till vitryggens lov genom media och bystugemöten etc.

Faktaruta

Vitryggen är den största av våra s.k. brokspettar och kan bli 28 cm lång. I det vilda kan den bli ca 20 år gammal.

Kullstorleken är 2 – 4 ungar.

Båda könen har en rosa undergump till skillnad från den större hackspetten som är klart lysande röd i baken! Hanen har en lysande röd hjässa. Honan är svart.

Födan utgörs av alla möjliga slag av insekter. Favoritfödan är dock vedlevande skalbaggs-larver.

Revirstorleken varierar med kvalitén på biotopen, men helst skall det sammanhängande området vara > 80 ha, dvs. hackspetten är mycket krävande!

I Sverige finns det blott en handfull par.

Vitrygg i Värmland 2010

Foto:Staffan Müller

Projektledare:

Staffan Müller 793 41 Insjön

Zinkvägen 5 Tel. 070-322 23 45

Staffan.muller@telia.com

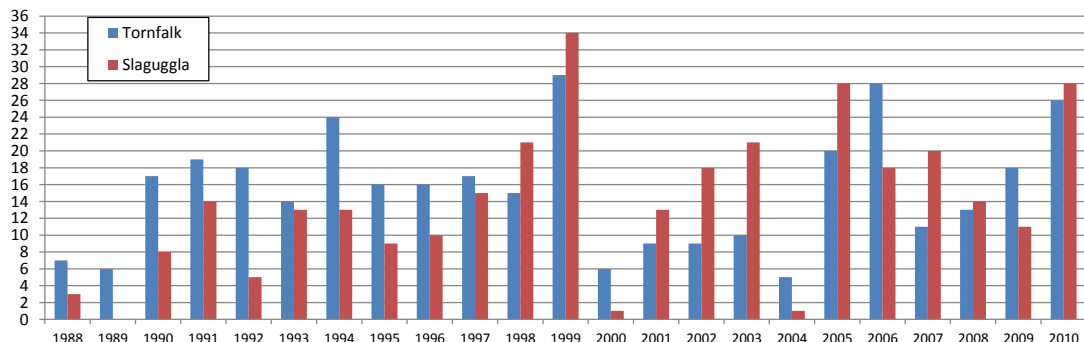

Storholksprojektet

Fågelklubbens storholksprojekt har funnits i organiserad form och protokollfört sedan 1988. Holkarna är framförallt ämnade för slaguggla, tornfalk och kattuggla, men vi har även haft hökuggla, pärluggla, storskrak och knipa i holkarna. Gunnar Lind ansvarade från början för projektet, och skötte ringmärkningen av de fåglar, som häckade i holkarna, samt sammanställde resultaten från de sju arbetsgrupper som hjälptes åt i hela Leksands kommun. Gunnar lämnade över ansvaret till Henry Pollack från år 2009. 2010 ökades antalet arbetsgrupper till åtta. Den nya gruppen fick sköta kontrollen av holkar, som vi har på lador i jordbrukslandskapet. Det har under senare år visat sig, att tornfalken återkommit i större utsträckning till de laduholkar vi har i projektet. Vi har förutom storholkar även ett antal bohyllor och plattformar, där vi har haft lappugle-, tornfalks- och lärkfalkshäckningar.

Metodiken vi använder är följande: Första kontrollen görs på samtliga holkar med början den 20 april och då använder vi en spegel högst upp på ett metspö för att kontrollera om någon uggla finns i holken. Finns det en slaguggla i holken, så ligger hon nästan alltid kvar på äggen. Därför lämnar vi henne omedelbart i fred för att undvika störning. Andra fåglar brukar lämna boet en kort stund, och vi kan då räkna äggen direkt med hjälp av spegeln. Slagugglan får ett nytt besök vid ett senare tillfälle, och då kontrolleras honan och ringmärks om hon saknar ring. Samtidigt räknar vi antalet ägg. Honan är så pass tuff att hon ligger kvar på äggen när vi går upp till holken och det händer att hon flyger direkt in i holken när vi kontrollerat henne. Samma sak händer ibland, även när vi ringmärkt ungarna. Hon går alltså mycket snabbt tillbaka till holken efter utförd ringmärkning, och vi lämnar området direkt för att minimera störningen. De holkar som inte hade någon häckning, och som sitter öppet på t.ex. ett hygge, får ett nytt besök vid månadskiftet maj-juni för kontroll om det häckar någon tornfalk där. Vi har mer än 250 holkar som kollas varje år på detta sätt, och här ser ni hur häckningarna fördelat sig under de år vi hållit på.

Antalet häckningar under olika år

Speciellt slagugglan är intressant att studera, då vi kan se hur olika honor häckar. En hona har t.ex. använt minst fem olika holkar. En annan hona flyttade 9 km från ena året till det andra. En tredje hona har varit trofast i samma holk åtskilliga år i rad.

Då 2010 blev ett lyckat år redovisas här resultatet litet mera i detalj. Vi hade 28 slagugglehäckningar, och tre av dessa misslyckades. De övriga 25 lyckades få fram 84 ungar, som kunde ringmärkas. 13 honor var tidigare ringmärkta och 15 nymärktes detta år. En hona var märkt i Heby kommun i Uppland år 2004 och hon var ny för oss.

Kattugglorna hade fyra häckningar, varav en misslyckad, och i holken hos den misslyckade fanns det förutom två kattuggleägg även 12 gamla ägg troligen av en storskrak, så man förstår varför den häckningen misslyckades. En kattuggla kan knappast ruva fram 14 ägg med framgång. De tre häckningar som lyckades fick 14 ungar, som kunde märkas. Då ska vi ha i minnet att det varit en mycket sträng vinter före, som orsakat många kattugglors död.

Vi hade även tre lyckade lappugglehäckningar i Leksand och 8 ungar kunde märkas detta lyckosamma år.

Tornfalken hade framgång med 26 häckningar och hälften av dessa var laduhäckningar. Vi märkte 134 ungar i Leksand år 2010. En adult ringmärkt hona kunde avläsas på ett hygge i västra Leksand. Hon var märkt i Finland. Det är intressant för tidigare har vi haft en tornfalkshäckning, där en unge påträffats efter något år när den häckade i Finland utanför Wasa.

År 2011 ser ut att bli ett bra uggelår. Vi har sett några slagugglehäckningar redan i mitten av april och någon kattuggla och även pärluggla som gått till häckning. Det bådär gott till senare kontroller. När detta skrives har kontrollen inte börjat ordentligt för det här året.

Foton: Bogdan Persson

FAKTARUTA:

Slaguggla, kattuggla och tornfalk häckar regelbundet med framgång i Leksands kommun.

Slaguggla:

Habitat: Häckar i skogen, gärna nära en sjö, inäga, hygge eller myr, men även där storskogen möter jordbruksbygd.

Föda: Smågnagare och fåglar, men tar även grodor och insekter.

Storlek: Längd 50 – 60 cm. Vingspann 103 – 125 cm.

Kännetecken: Stor ljus uggla med rundade längsstreckade vingar och tvärbandad stjärt. Den har svarta ögon och flyger rakt och målmedvetet. Vid tiden runt midsommar när ungarna ska lämna boet, uppträder den aggressivt i boets närhet.

Kattuggla:

Habitat: Häckar i skog och jordbruksbygd, samt i trädgårdar, ofta i människans närhet

Föda: Smågnagare, insekter och maskar, som fångas på marken, men även fåglar och t.o.m. däggdjur upp till igelkotts storlek.

Storlek: Längd 37 – 43 cm. Vingspann 80 – 96 cm.

Kännetecken: Kråkstor kompakt uggla, som övervintrar hos oss, med stort rundat huvud och svarta ögon. Stjärten, som är proportionellt kortare än slagugglans är diffusare tvärbandad. Kattugglan är huvudsakligen nattaktiv.

Tornfalk:

Habitat: Tornfalken föredrar öppna landskap, såsom hygge, åker och äng och bor gärna i gamla kråkbön, holkar, håll i träd och byggnader samt i öppna kyrktorn. Den är flyttfågel men kan övervintra i södra Sverige varma vintrar.

Storlek: Längd 31 – 37 cm. Vingspann 68 – 78 cm.

Föda: Smågnagare, insekter, grodor och marklevande fåglar.

Kännetecken: Tornfalken ryttlar ofta med hängande stjärt, innan den dyker ner för att fånga ett byte. Den har en typisk siluett med lång stjärt och ett svart tvärband längst bak, och ses också ofta spanande på stolpar och ledningar.

Projektledare

Henry Pollack 793 41 INSJÖN

Klockarvägen 4 uvhenry@gmail.com

Vinterfåglar inpå knuten

Foto: Bogdan Persson

Bakgrund

Människan har sen urminnes tider matat de övervintrande fåglarna. Sannolikt var det från början inte bara fågelvänner som gjorde detta utan det ingick i någon form av ritual för de högre och okända makterna; Jfr med gröt till tomten i stallet eller givmildhet inför Herren i juletid.

Sen pågick det en ofrivillig vinterfågelmatning tack vare all spillsäd till raphönorna på fältet eller korn på gårdstunet för gråsparven. Sädskärvarna som inte hanns med på höstens tröskning blev kvar i höstens första snöfall på åkern. Detta lockade domherre och gulsparv precis som i dag!

Sedan minst 100 år har dock en medveten vinterfågelmatning pågått och i stort sett alla "ornitologer" har sysslat med fågelbord i trädgården för att förgylla tillvaron under den mörka årstiden.

2006 startade Sveriges Ornitologiska Förening/SOF en kampanj som kallas "Vinterfåglar inpå Knuten/ViK". Strategin är att alla svenskar skall rapportera in sina fåglar på det egna fågelbordet den sista helgen i januari. Syftet är att öka intresset för fåglar hos allmänheten och därmed får mer förståelse för de fågelskyddsfrågor som föreningen driver.

Leksands Fågelklubb har anslutit sig till detta projekt och driver sedan några år en lokal kampanj för att öka intresset för vinterfågelmatningen.

Sist men inte minst behöver de övervintrande fåglarna vårt stöd än mer än tidigare. Såväl skogs- som jordbruk bedrivs i dag så rationellt att det tack vare matbristen som det inte finns något utrymme för fåglar i det moderna landskapet.

Projektbeskrivning

Tillsammans med Leksands kommun bedriver vår förening en vinterfågelmatning i nästan alla naturreservaten i kommunen. Tanken är så klart att hjälpa fåglarna, men också att locka publik till de skyddade områdena även under vintern.

Genom annonser och exkursioner till fågelbord, försöker vi också stimulera allmänheten till en egen vinterfågelmatning.

Späck och talg förmedlas via en slaktare till de som önskar (det är svårt att få tag i fett).

Under ViK-helgen genomför vi lokala program ute i naturen och vid "köpcentra" för att öka intresset för vinterfågelmatningen. Vi engagerar oss också i byskolorna i kommunen.

Målsättning:

- × Före 2013 skall minst 300 fågelbord i Leksand vara med i ViK
- × Före 2012 skall det finnas en fågelmatning i varje naturreservat i kommunen (12st)
- × Före 2012 skall samtliga byskolor i Leksand ha en egen vinterutfodring på skolgården
- × Stimulera sär-, äldre- och serviceboenden att mata fåglar vintertid
- × Före 2013 arrangera en sjöfågelmatning i närheten av "Solvändan"

Åtgärder:

- × Lokal ViK-kampanj v. 3 -5.
- × Vinterfågelmatning i Vägskälet, Kägelberget, Hundhagen, Dragsängarna, Storheden, Djupbäcka, Limsjön, Flymyren, Vatta fåbod, Nybodalen, Digerberget, Lugnet och Åhlmans Minnesskog samt Björkberget
- × Engagemang på skolorna i Insjön, Djura, Gärde, Ullvi, Sjugare samt Siljansnäs och Tällberg
- × Tillsammans med brukarna av de nämnda "boendena" starta vinterfågelmatning vid anläggningen
- × Genom övriga skolkontakter sprida informationen även till de yngre medborgarna
- × Samarbete med Leksands Kommun, Skogsstyrelsen och den lokala Naturskydds-föreningen

Engagemang:

Vad kan Du göra?

- × Har Du en lämplig trädgård eller närområde:
- × Tillverka fågelbord!
- × Vintermata med frö, frukt, talg och späck!
- × Rapportera till ViK!

Saknar Du egen utfodringslokal:

- × Sponsra vårt "frökonto"!
- × Delta på exkursioner!
- × Engagera dig som volontär utfodrare!
- × Påverka dina "grannar"!
- × Ut och lyssna, rapportera!

Faktaruta

Ett perfekt fågelbord är format så att fåglarna inte har möjlighet att trampa omkring i maten dvs. en automat. De arter som bara äter från marken, får spillsäden från fågelbordet!

En bra blandning:

- × 80 % solrosfrö
- × 10 % havre
- × 5 % hampfrö
- × 5 % jordnötter
- × Gammal frukt
- × Talg, späck

Rapportera ViK-resultatet till:

<http://sofnet.org/>

Projektledare: 793 41 Insjön
Staffan Müller Tel. 070-322 23 45
Zinkvägen 5 Staffan.myller@telia.com

Övriga kontaktpersoner:
Per Lindberg, Lars Laurell,
Tommy Snarf, Marcus
Nordtman

Berguvsprojektet

Historik och målsättning:

Berguven, som ju är Dalarnas landskapsfågel, hade under 1960-talet endast 5 - 10 par, som hävdade revir i hela Dalarna mot åtminstone 50 par för 100 år sedan. Dessutom var trenden att det fortsatte att minska. Det kom larmrapporter även från övriga delar av landet, att det inte stod rätt till med berguvspopulationen. En grupp i västsverige var de första, som i organiserad form tog tag i problemet och bildade Projekt Berguv Sydväst 1968 och startade uppfödning- och utsläppsverksamhet på västkusten. Resultatet blev mycket gott och där anses det nu finnas en livskraftig berguvsstam. Stammens minskning anses bero på människan genom förföljelse, förgiftning, kraftledning, trafik och förändringar i livsmiljöerna där berguven häckar. Därför kan man tycka att det är på sin plats att vi människor försöker rätta till de skador som åsamkats av oss. Ungefär samtidigt som på västkusten startade också Gunnar Ingritz i Dala Floda avels- och utsläppsverksamhet, och det resulterade i två etableringar av ett uvar i det fria. Detta var grunden till att projekt Berguv Dalarna bildades 1977. Berguv Dalarna drivs av Dalarnas Ornitologiska Förening (DOF) och Leksands Fågelklubb lovade att vara värdar för ett uvar, och det första paret kom 1984, som ett projekt i Leksands Fågelklubb, som svarar för uvsötare, voljärer, frysboxar samt för mat i frysboxarna, medan DOF håller med fåglar och vederbörliga tillstånd, liksom även matsamordning.

Vi har idag i fågelklubbens regi en voljär och det är den enda i hela Dalarna som det bedrivs avel i numera. Under åren som gått har vi t.o.m. år 2010 fått fram 50 ungar som nästan alla kunnat frisläppas, och som krona på verket fick vi i Leksand år 2002 en frilevande häckning där det blev två ungar, men den ena ungen klarade sig tyvärr inte. Det var den första kända uvhäckningen på 58 år i kommunen.

Målet för verksamheten är att vi ska få en livskraftig berguvspopulation i hela området.

Läget i dag är att vi inte tar in nya avelsuvar i projektet, utan de som fungerar i aveln i dag får fortsätta att reproducera sig, och alla friska ungar ska släppas.

Den frilevande berguvsstammen har mycket svårt att föröka sig och bli livskraftig som det ser ut i dag, där speciellt kraftledning och trafik skördar de flesta offren.

Naturvårdsverket håller för närvarande på att utreda hur det lyckats med återinplantering av berguv och vi väntar på besked hur vi lämpligen ska bedriva verksamheten i framtiden, för att vi ska få en livskraftig stam som kan reproducera sig själv i det vilda.

De uvar, som vi haft i Leksands Fågelklubbs regi har funnits hos Yngve Blomgren i Västanvik i ungefär ett år. Där blev det aldrig några ungar. Sedan flyttades det paret i ca två år till en tillfällig voljär, som Nicka Peters hade i Västannor. Där fick vi fram en unge år 1986, som kunde frisläppas. Efter detta byggdes uvburen, som stått hos Blomgrens upp vid Bengt Östberg i Insjön, och där står den ännu. Vi har även byggt en nyare voljär där, som i dag hyser det enda uvar, som finns i projekt Berguv Dalarna. Vi har även haft en voljär i Siljansnäs hos Anders Sjölund. Den var aktiv 1990 - 2002.

Resultat:

Sammanlagt har vi fått fram över 50 ungar i Leksands Fågelklubbs regi, och nästan alla av dessa har släppts ut i det fria. I april 2011 ligger honan på 3 st. ägg och vi hoppas att alla ska bli till ungar, som kan släppas till hösten. Bengt Östberg har skött den dagliga tillsynen av uvarna i snart 25 år och det måste vara en av de största insatserna som gjorts i det tysta inom Leksands Fågelklubb.

Uvskötare: Bengt Östberg Projektledare och matsamordnare: Henry Pollack Båda från Insjön

Faktaruta:

Berguv

Habitat: Häckar mycket sällsynt i Leksands kommun, helst i bergiga skogar med branta stup. På senare tid även på industriområde.

Föda: Däggdjur såsom smågnagare och upp till hares storlek, samt mås- kråk- och hönsfåglar.

Storlek: Längd 59 - 73 cm. Vingspann 138 – 175 cm.

Kännetecken: Vår största uggle med stora orangeröda ögon och långa örontofsar. Gulbrun med mörka streck undertill. Ovansidan är mörkbrun med svarta fläckar.

Projektledare:

Henry Pollack

Klockarvägen 4

793 41 INSJÖN

uvhenry@gmail.com

070-5248674

Projekt Lavskrika

Bakgrund

Lavskrikan var förr en ganska vanlig fågel i Leksands skogar.

I takt med att gammelskogen avverkades, försvann också möjligheterna för den vackra fågeln att finna sig tillrätta i sin tidigare naturliga miljö.

Idag finns det uppskattningsvis ett 50-tal individer kvar inom Leksands kommun och via älgjägarna, får vi årliga rapporter från ett 10-tal områden hos oss! Idag förekommer lavskrikan i någorlunda naturliga populationer främst norr om Siljan och i norra Rättvik samt Orsa och Mora är utbredningen mer stabil än i Leksands kommun.

I skogarna västerut tycks det finnas ett par relativt stabila populationer främst kring Långsåsberget och i Trätbodarna.

Foton: Staffan Müller

Projektbeskrivning

Fågelklubbens Lavskrikeprojekt var tidigare ett samarbete med Naturskyddsföreningen och har väl egentligen aldrig blivit något framgångsrikt projekt för vår förening.

Syftet hittills har varit att försöka kartlägga det dagsaktuella läget för lavskrikan genom ett samarbete med jägarkåren. Ett upprop i Leksandsbladet i samband med älgjakten, har som sagt gett lite information om fågelns utbredning i kommunen.

Frasse Blomberg har varit koordinator för rapporterna.

I framtiden vill vår förening arbeta mer med ett inriktat inventeringsarbete och kartlägga fågelns utbredning. Dessutom vill vi arbeta för ett ökat skydd för de biotoper som hyser stabila populationer. Vinterfågelmattning kan också ske i de mest intressanta områdena.

Målsättning:

- × Minst 30 revir skall säkerställas inom kommunen
- × 5 vinterfågelmattningsstationer skall vara aktiva, specifikt för lavskrikans skull
- × Åtminstone en säker "besöksätel", skall kunna anvisas till dem som vill se lavskrikan

Åtgärder:

- ✘ Bevakning av skogsavverkningar som lämnats in till Skogsstyrelsen
- ✘ Metodisk inventering (via föreningens Inventeringskommitté; Anders Hans, Conny Land) av fågelns utbredning i kommunen
- ✘ Vinterfågelmätning på 5 olika och lämpliga ställen
- ✘ Ökat samarbete med jaktvårdsområdena
- ✘ Information till berörda skogsägare

Ensligt belägna fåbodemiljöer brukar vara lämpliga biotoper för lavskrikan

✘ **Engagemang:**

- ✘ Ut och inventera! I framtiden kommer arbetsgruppen för Lavskrika att kunna ge mer information till dem som vill engagera sig i inventeringsarbetet
- ✘ Skapa egna utfodringsställen för skogsfågel i allmänhet och lavskrikan i synnerhet!
- ✘ Skogskommittén (LFK, SNF och kommunekologen) som bevakar alla avverkningsanmälningar måste kontakta berörda markägare inför skogsbruk i potentiella lavskrikehabitat
- ✘ Projektet måste också driva en upplysningskampanj till förmån för lavskrikan, genom media och bystugemöten etc.
- ✘ Späck, talg och talgbollar i en lämplig skogsmiljö för lavskrikan, kan bli räddningen för de extremt stationära fåglarna i sin vintermiljö.

Per Lindbergs vinterfågelmätningen i skogslandskapet gynnar lavskrikan!

Faktaruta:

Lavskrikan är en extremt stationär fågelart som sällan visar någon form av invasionsbeteende.

Flockstorleken uppgår sällan till mer än 10 individer och består av familjegrupper som håller samman främst under icke häckningssäsong. Det är bara fjolårsungarna som finns kvar i reviret under botiden. Kullstorleken är som regel 3-4 ägg (Arne Blomberg) och ungarna kläcks omkring månadsskiftet april-maj.

Häckningsreviret är ca 1 km² och utgörs som det hörs på art-namnet, av gammal hänglavrik skog.

I Leksand brukar vi få in rapporter på lavskrikeobservationer främst från Långsåsens jaktlag samt från Trätbodarna och på något ställe i östra Leksand.

Projektledare:

Marie Gillander
Telefon: 070 – 225 25 04
marie.gillander@gmail.com

Övriga kontaktpersoner:

Frasse Blomqvist. Staffan Müller

Samma dag som vår bortgångna örnexpert Bogdan Persson lades i jord den 29 oktober 2010 påbörjades så även vinterns örnutfodring. Det var en tung dag i dubbel bemärkelse men samtidigt inleddes också ett nytt kapitel i Leksands Fågelklubb.

Det gedigna arbete Bogdan vårdat mestadels själv med att sortera örnindivider, skriva rapporter och annat, gick nu i arv till örngruppen och det skulle självfallet förvaltas på bästa sätt. Detta visade sig vara en större utmaning än vad vi först kunnat ana men successivt kom vi dock fram till en bra lösning och göromålen tilldelades inventerarna i en effektiv utförandeform utan att belasta en och samma person.

Det kom emellertid flera motgångar att ta ställning till.

Skogsavverkning i indirekt anslutning av utfodringsplatsen gav givetvis konsekvenser med väldigt få eller helt uteblivna örnbesök och det blev långa ensamma dagar för inventerarna.

Medvetna eller omedvetna störningar i form av nyfikna personer gjorde även sitt till.

Köttleveransen som fungerat oklanderligt tidigare år avbröts plötsligt på grund av ändrade tolkningar av EU-regler. Mycket tack vare lokala slakterier samt eftersöksjägare som bidrog med trafikdödat vilt genomfördes stödutfodring utan anmärkning och örngruppen är oerhört tacksamma för det ypperliga samarbetet.

Ingen undgick heller denna vargavinter med snöstormar och låga temperaturer ner mot minus 25-30 grader vilket emellanåt gjorde våra arbetsuppgifter till en tuff utmaning.

I mörkret bärandes på tung packning och med en stor portion envishet släpades isiga pulkor med örnmatt ut på myren i meterdjup snö. Sedan efter tiofemton timmar i gömslet återvända till en kall och igenfrusen bil som inte ville starta.

Trots sin storlek är kungörnen en oerhört skygg och vaksam fågel. Minsta avvikelser i naturen eller aktiviteter från människa kan få dem att ta till flykt och icke återvända till platsen på flera dagar. Detta gör att det ställs höga krav på örninventerare och som har stränga direktiv att rätta sig efter för att arbetet med örnarna ska fungera korrekt.

Tillsammans är vi nio personer som verkar och turas om att sitta i örngömslet. Både ringmärkta och omärkta örnar fotograferas för att vi ska kunna identifiera samt åldersbestämma individer och hur stort antal som besökt oss under säsongen. Det blir hundratals timmar av material som sedan ska sorteras, dokumenteras samt rapporteras.

Vintern 2010-2011 blev minst sagt ett annorlunda år.

Störningar i omgivningen samt det ovanligt låga antalet örnar i början och i slutet av perioden. Trots det blev ändå örnsäsongen i Leksand en relativt god sådan. Det totala antalet örnar kommer troligen att hamna kring sjuttio individer och ett tiotal havsörnar när denna säsong sammanställs.

Synnerligen noterbart är dock avsaknaden av kungörns juveniler.

Inte en enda 1-åring samt ett mycket fåtal 2-åringar rapporterades in av gruppen.

Kungsörn

(*Aquila chrysaetos*)

Nära hotad art (NT)

Fakta:

Morfologi

Kungsörnen är efter havsörnen den största rovfågeln i Europa. Kroppslängden är 80 – 93 cm, vingspannet 185 – 220 cm. Honan är större än hanen och väger runt 5 kilo, vilket är ungefär 25 % mer än hanen.

I alla åldrar har den en gyllengul hjässa och nacke vars likhet med en kunglig krona har gett den sitt artnamn. Dräkten har en grundfärg i mörkbrunt och den har en relativt lång stjärt och långa breda vingar med örntypiska "fingrar".

Kungsörnens ben är fjäderklädda, klorna mycket kraftiga och är dödliga vapen.

Gamla fåglar har en mörkbrun dräkt med gråa inslag och mer eller mindre tydligt mörkt bandade vingar och stjärt.

Ungfåglar har en chokladbrun dräkt med karaktäristiska vita fält på vingarna och en vit stjärt med ett brett svart ändband. Under de första sex åren byter kungsörnen utseende på dräkten och kan därigenom åldersbestämmas, därefter får den sin slutliga adulta dräkt.

Foto: Peter Wintergren

Flykt

Kungsörnen utnyttjar termik för att kretsflyga och kan uppehålla sig på mycket höga höjder. Uppvindar vid sluttningar och bergsryggar utnyttjas frekvent. Kungsörnen är en skicklig flygare även på låg höjd över marken.

Revir

I Sverige häckar kungsörnen i huvudsak i den norrländska barrskogen och i fjällen. I södra delen av landet lever de i andra livsmiljöer, som skogsdungar i jordbruksbygd och kusttrakter.

Föda

Kungsörn kan på ett och samma tillfälle äta upp till 900 gram kött men får då problem med att lyfta från plan mark eller också förlora flygförmågan helt vid tillfälligt. Norska studier visar att kungsörnar har svårt att flyga iväg med byten som väger över 1 kilo. Vid särskilt goda vindförhållanden kan kungsörnen föra med sig tyngre byten, men aerodynamiska begränsningar gör det knappast möjligt att lyfta mer än sin egen kroppsvikt.

Läte

Kungsörnar är normalt tystlåtna men i reviren kan paret höras, hanen ofta med ett falklikt upprepat kiee kiee kiee eller liknande och honan med ett mer utdraget skarpt visslande läte. Den kan även ha ett mer klagande klyy, påminnande om ormvråkens läte. Ungar tigger med visslande läten, t.ex. piiie.

Tillika var mängden vuxna individer lägre än tidigare år.

Vad detta beror på är för närvarande lite osäkert men det är helt klart ett orosmoln.

Bidragande orsaker kan vara bristande tillgång på föda och en alltför svag reproduktion de senaste åren samt kollisioner med dödlig utgång av tågtrafik, kraftledningar, vindkraft och annat. Oavsett grund är det viktigt att följa utvecklingen och motverka fenomenet.

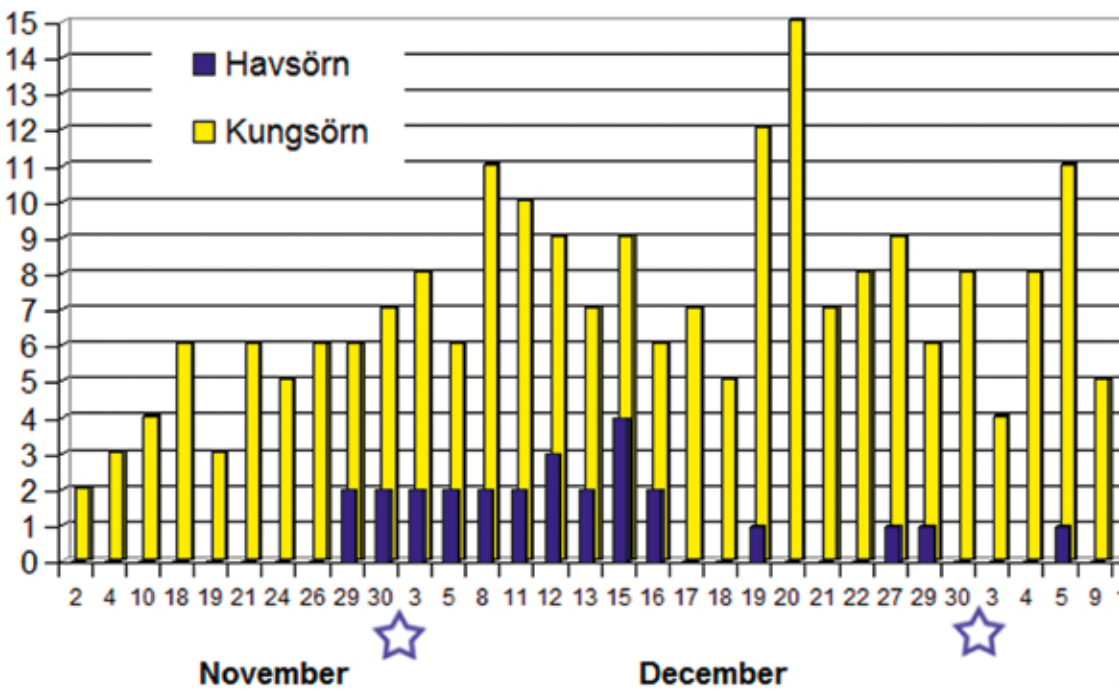
Som läget är nu med 2500-3000 kungsörnar i hela Sverige är antalet för litet för att arten skall gå ohotad in i framtiden.

Naturvårdsverkets åtgärdsprogram för Kungsörn 2011-2015:

- Årlig inventering av population.
- Minska påkörningar längs järnvägar.
- Minska dödligheten vid elledningar.
- Minska påverkan från skogsbruk.
- Undvika påverkan vid vindkraftsutbyggnad.
- Minska störningar i revir.
- Motverka och förhindra förföljelse och boplundring.
- Vidta skyddsåtgärder kring boplatser.
- Hantera boplatssuppgifter på ett långsiktigt säkert sätt.
- Ta fram ny kunskap om kungsörn.
- Undersöka omfattningen av kungsörnsskador på vissa tamdjur.
- Öka kunskapen om och förståelsen för arten.

Antal örnar vid utfodringen i L

Mer om Örngruppens stödutfodring och aktuell fakta finns på

www.leksandsfagelklubb.se

Projektledare:

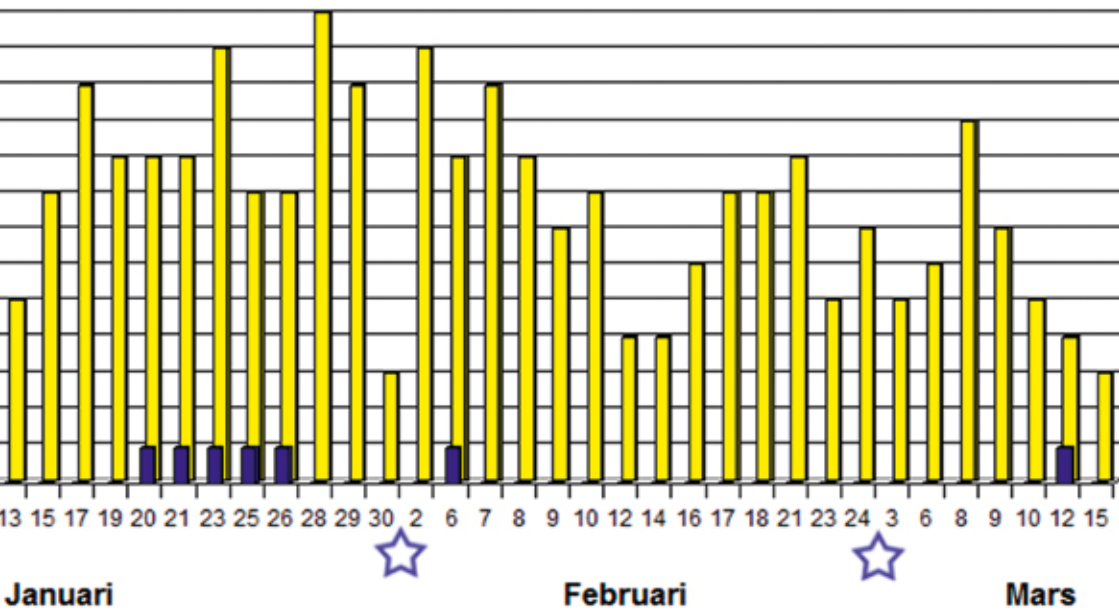
Per Lindberg 070-733 48 55

Likagovägen 3 per.lindberg@leksand.se

793 36 Leksand

Leksand under vinterns lopp 2009/2010

Fotogruppen

För fyra år sedan startade gruppen för fotointresserade medlemmar i Leksands Fågelklubb. Gruppen syftar dels att bidra med bilder till klubbens projekt, till "Fåglar i Leksand", visning på olika bildaftnar och utställningar. Syftet är också att utveckla gruppens kompetens. Medlemmarna är både nybörjare med den första digitalkameran och proffs med lång erfarenhet. Det som är gemensamt är det kombinerade intresset för fåglar och foto.

2007 anordnades en kurs i bildbearbetning.

2008 genomfördes en organiserad fotodokumentation av fågellivet i och omkring Limsjön. Resultatet finns redovisat i ett tidigare nummer av Fåglar i Dalarna, nr 1 2009. (detta nummer finns att ladda ner från klubbens hemsida)

Gruppen arrangerade en fotoresa till Island i juli 2008 som trots den låga budgeten var mycket givande. Några av Bogdan Perssons bilder från resan finns på klubbens hemsida.

Våren 2010 var fokus inställt på vadare i Limsjön. En yta i sjöns nordvästra del frästes upp så att en grund vattenspegel bildades. Ett liggömsle sattes upp av några gruppmedlemmar i anslutning till denna.

Ett uppskattat återkommande arrangemang har varit när gruppens bjudit in till visning av medlemmarnas bilder i klubblokalen i november varje år.

Rödspov från island

Fotogruppen har träffats mer eller mindre regelbundet under vinterhalvåret sedan starten. Medlemmarna har visat sina bilder, demonstrerat och diskuterat program för bildbearbetning och bildvisning och diskuterat utrustning. Det har uppfattats som både inspirerande och lärorikt. Nu tar gruppen nya tag. En inbjudan till träff i klubblokalen kommer med e-post till gruppens medlemmar inom kort.

Smålom

Foto: Bogdan Persson

Faktaruta:

Fotogruppernas medlemmar kan:

- × Leverera fågelbilder och andra naturbilder till tidningar, trycksaker och böcker
- × Leverera bilder till utställningar och producera egna utställningar
- × Göra bildspel, visningar och föredrag med bilder
- × Fotografering
- × 2004-2005 kom de första digitala systemkamerorna i en prisklass som passade för kvalificerade fotoamatörer. Fram till dess var det diafilm och negativ färgfilm som gällde.
- × Du kan fotografera med din tubkikare och en lämplig kompakt digitalkamera med adapter. Nackdelen är att du bara kan fånga de fåglar som sitter stilla
- × Utvecklingen går fort. Idag finns det många bra systemkameror i olika prisklasser. Och allt fler riktigt duktiga naturfotografer
- × De senare årens systemkameror kan också filma i hög kvalitet

Projektledare

Per-Inge Mill
per-inge.mill@mondo.se

Per Lindberg
per.lindberg@leksand.se

Marie Gillander
marie.gillander@gmail.com

Ulf Bond
ulf_bond@yahoo.se

Jordbruksprojektet

Jordbrukare och fågelskådare i samverkan

Bakgrund

Sveriges Ornitologiska Förening/SOF bedriver sedan några år ett projekt tillsammans med Bird Life och Hushållningssällskapet, som syftar till att öka samarbetet med jordbrukare som vill förbättra förutsättningarna för fågellivet på gården.

Leksands Fågelklubb deltar i projektet, med två lantgårdar i kommunen.

Sven – Åke Blomkvist i Rönnäs och Bosse Erkers i Lagnäs.

Gårdarna ligger i fantastiska fågelmarker och dessa bönder är mycket intresserade av att hjälpa till för att stödja fågellivet på gården.

Projektbeskrivning

Två av våra medlemmar har med handledning från SOF besökt gårdarna och gjort en inventering av fågellivet där. Fågelklubben har också egna ambitioner med denna samverkan och tanken är att

- × Totalinventera gårdarna med hjälp av revirtaxering
- × Förstärka förutsättningarna för fågellivet i jordbrukslandskapet i Leksand

Målsättning:

- × Alla tänkbara fågelarter i Siljansbygdens odlingslandskap skall vara förekommande på de utpekade gårdarna
- × Engagera kommunens övriga jordbrukare till fågelkyddsarbetet

Foto: Per Inge Mill

Den vita storken seglade över Rönnsås och Sven-Åke Blomkvists marker den 2 juni 2011!

Åtgärder:

- × Holkupsättning
- × Öka andelen kvalitativ betes- och ängsmark
- × Minska mängden biocider och andra bekämpningsmedel
- × Öppna magasin, stallar och övriga ekonomibyggnader för ex. vis svalor
- × Vinterfågelmatning för främst fältsparvar och finkar
- × Biotopförbättring i dikesrenar och åkerholmar etc.
- × Skapa nya våtmarker i odlingslandskapet
- × Odlar alternativa grödor för fågellivet på typ viltåkrar
- × Bevara odlingsrösen och ängslador
- × Ökat samarbete med lantbruksorganisationerna
- × Informationsträffar med andra jordbrukare i kommunen
- × Guidade fågelturer på gårdarna

Engagemang för var och en:

- × Kontakta en "egen" bonde i byn!
- × Utveckla ditt eget engagemang på gården

Faktaruta

Jordbrukslandskapet har kapacitet att hysa de flesta fågelarterna av alla biotoper.

Här finns sjöfåglar, vadare, finkar, kråkfåglar, mesar, sångare och många andra tättingar.

På 1960-talet försvann många av jordbrukslandskapets arter tack vare förgiftning och strukturella förändringar i jordbruket.

I dag är jordbruket "renare" och det finns möjlighet till att få anläggningsstöd för nya våtmarker i stället för statsbidrag till dränering och utdikning.

Dagens orosmoln för jordbrukets fåglar, är annars den allt tidigare-lagda slättern av valar, som sker mitt under häckningssäsongen för fälthöns, lärkor, spovar och vipor m.fl.

Vårt tornfalksprojekt med stor-holkar på ängslador, har gett ett gott resultat! Från noll till mer än 10 häckningar av tornfalk i odlingslandskapet har blivit resultatet av flera års arbete med holk-uppsättning!

Gråsparv, gulspurv, ladusvala och storspov är Bogdan Perssons bilder.

Fåglarna tillhör jordbrukslandskapet i Siljansbygden och det är tack vare våra jordbrukare som vi kan glädjas åt dessa arter!

Ladusvalan och storspoven
trivs i jordbrukslandskapet

Foton: Bogdan Persson

Tornfalken gynnas av holkuppsättning och gynnar också jordbrukaren som en mycket god sorkjägare!

Projektledare:

Per Inge Mill (Rönnäs)
per-inge.mill@mondo.se

Staffan Müller (Laknäs)
staffan.muller@telia.se

Storlom och smålom

Bakgrund

Storlom och smålom är fåglar som är helt knutna till vattenmiljöer, under häckningstid i huvudsak vid sötvatten och vintertid till havs. I Sverige häckar två arter, storlom (*Gavia arctica*) och smålom (*Gavia stellata*). Storlommen återfinns vid näringsfattiga klarvattenssjöar, och smålommen vid små och ofta fisktomma skogstjärnar och myrgölar. Storlommen hämtar huvuddelen av sina fiskbyten i häckningssjön medan smålommen är beroende av fisk i kringliggande större sjöar eller i havet, i regel inom ett pendelavstånd på 8-9 km. Lommen har uppmärksammats under lång tid i Sverige, övriga Europa och Nordamerika på grund av en låg ungproduktion och en komplex hotbild. Denna innefattar vattenståndsvariationer och påverkan av rörligt friluftsliv i häckningsvattnen, såväl som utglesade fiskbestånd och risk för exponering för kvicksilver i samband med födosöket i näringsfattiga och försurningskänsliga sjöar. De nordiska länderna spelar en nyckelroll i förvaltningen av de europeiska bestånden av storlom och smålom. I den svenska rödlistan bedöms storlommen emellertid som "livskraftig", medan smålommen klassats som "missgynnad". Båda arterna skall speciellt beaktas i tillämpningen av EUs fågeldirektiv och vid etablerandet av skyddade områden inom NATURA 2000.

Projektbeskrivning

Inventeringen ingår i Svenska lomföreningens/ Projekt LOM, som startades 1994 inom SOF och SNF och är en riksomfattande inventering av storlom och smålom i landet. Denna förening är sedan 2001 fristående och arbetar för att främja skydd, forskning och informationsarbete om lommarna. Målsättningen är att följa häckningsutfallet över en längre tidsperiod eftersom lommen är en fågel med lång livslängd. I Leksands kommun har inventeringarna utökats de sista åren till att innefatta ett 15-tal storlomssjöar och 10-tal smålomstjärnar. Sjöarna har delats in i sex geografiska inventeringsområden: nordvästra, västra, sydvästra, sydöstra, norra samt nordöstra Leksand.

Målsättning:

Målsättningen är, för att få en så heltäckande bild som möjligt, att täcka in så många sjöar som möjligt i Leksands kommun.

Åtgärder:

Hotbild, skötsel och förvaltning

- ✘ Storlommen bygger sina enkla bon direkt på strandkanten och kontroll av vattennivån i reglerade sjöar under ruvningsperioden är den viktigaste enskilda åtgärden om man vill sörja för goda förhållanden för häckande fåglar.
- ✘ För smålommen bedöms det långsiktiga säkerställandet av goda och livskraftiga bestånd av småvuxen laxartad och/eller mörtartad fisk i fiskesjöarna vara den viktigaste enskilda insatsen. Fiskesjöar som ligger i riskzonen för återförurning bör således ges prioritet vid fördelningen av kalkningsmedel. Däremot bör smålommens häckningsplatser undantas från kalkning. Vidare bör man inte ge tillstånd till avvattning av skogs- och myrmark i närområdet kring häckningstjärnarna.
- ✘ Häcknings- och fiskesjöar för storlom eller smålom får inte upplåtas för användning av vattenskotrar.
- ✘ Vindkraftsanläggningar bör undvikas inom en radie på 1 km kring häckningsplatser och fiskesjöar för storlom och smålom, liksom i flygstråken mellan smålommens fiskevatten och häckningsplatser.

Fotograf: Per Lindberg

Storlommar vid Gryssen

Faktaruta

Både stor- och smålom häckar i Leksands kommun.

Storlom

Habitat: Näringsfattiga klarvattensjöar, storlek ca 10 hektar och uppåt.

Föda: fisk samt vattenlevande insekter till ungarna de första veckorna

Storlek: 60-70 cm

Kännetecken: Det karaktäristiska lomropet och efterföljande läten.

Kroppen är långsträckt och spolformad med fötterna placerade långt bak. Den adulta lommen har grå hjässa och svart strupe, svartvit randad hals samt svart- vitmönstrad rygg. Fågeln är en skicklig långdykare och behöver en lång startsträcka för att lyfta från sjön.

Smålom:

Habitat: Myrgölar och mindre fisklösa tjärnar.

Föda: Siklöja, sik och mört som den hämtar från närliggande sjöar.

Storlek: 55-65 cm

Kännetecken: Kroppen är långsträckt, spolformad kropp och fötterna placerade långt bak och den spetsiga näbben oftast hålls snett uppåtriktad. Den adulta smålommen känns igen på sin ganska enfärgat gråbruna ryggen utan rutmönster, blygrått huvud och hals samt brunröd strupe. Fågeln klarar att lyfta på en kort sträcka och den flyger med relativt snabba vingslag.

Projektledare:

Ingela Spegel- Nääs

Laknäs Siljansvägen 639

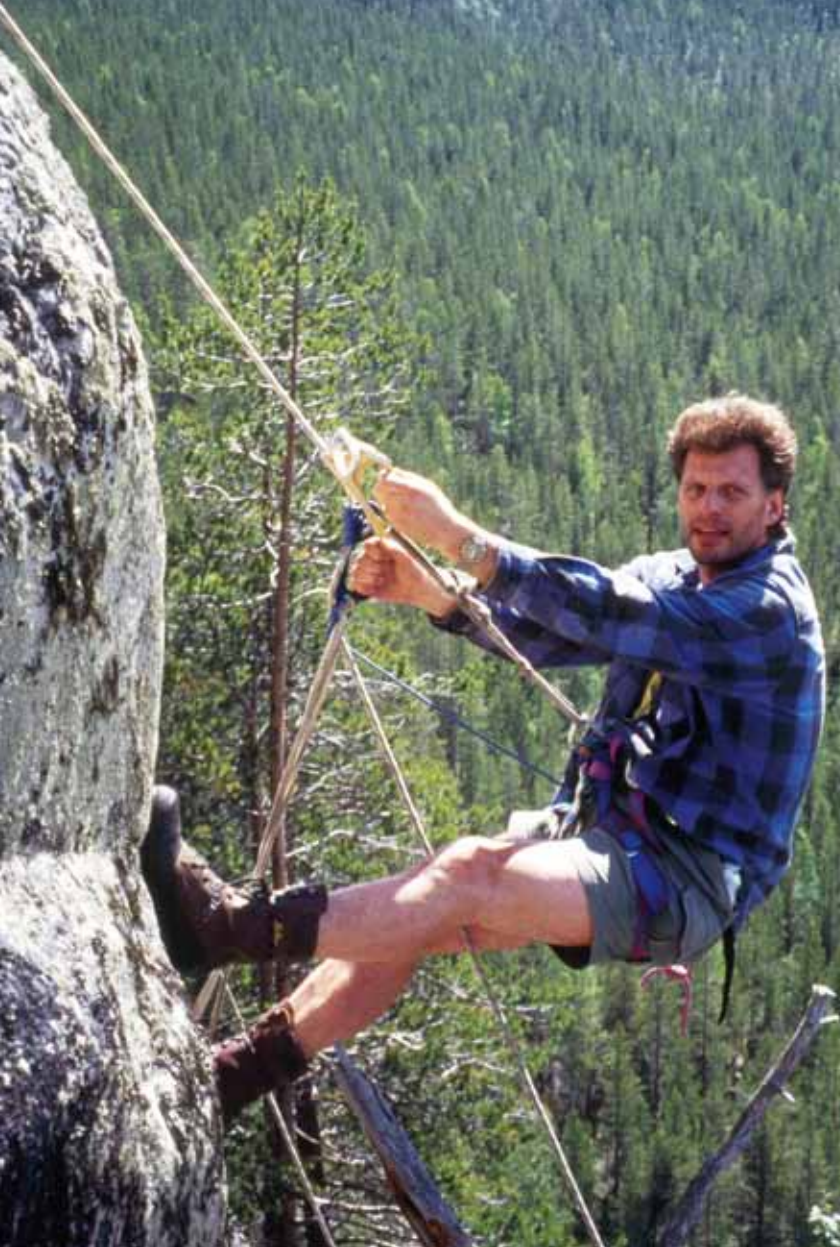
793 94 Tällberg

0247-50514

070-5851992

Pilgrimsfalksprojektet

Bakgrund

Under 1960-70 talet var pilgrimsfalken nästan försvunnen från Sverige.

Nästan alla falkberg stod tomma och mindre än en handfull par lyckades reproducera ungar. Det största hotet var miljögifterna som var vanliga på den tiden. En annan faktor var jakten på rovfåglar och det tredje störningsmomentet var boplundringen, vilken var enormt stor förr i tiden. Ju färre falkar desto mer värdefullt var det att knycka ägg och ungar till samlare och falkenerare!

Projekt Pilgrimsfalk startades av Svenska Naturskyddsföreningen för ca 40 år sedan, med syfte att rädda den svenska falkpopulationen. Göteborgs Ornitologiska Förening/GOF, började avla på pilgrimsfalken, med ett gott resultat. Flera hundra ungar sattes ut i frihet, s.k. "hacking". Denna utsättning genomfördes mestadels på Västkusten och tidigt fick såväl Bohuslän som Halland, fritt levande och häckande falkar. På 1980-talet fanns det ca 10 häckande par pilgrimsfalkar i landet. Även Norrbotten hade en överlevande population, om än liten.

Vårt projekt

När Leksands Fågelklubb firade 10-årsjubileum 1986, bjöd vi in Peter Lindberg, projektledare för Pilgrimsfalkarna i Sverige, som föreläsare på 10-årsdagen. Han berättade om falkarnas förutsättningar i landet. Vår förening ville stötta projektet genom en aktiv insats och Staffan Müller och Gunnar Lind, satte ihop en skrivelse till projektet som innebar att vi ville få ta del av utsättningsungarna och plantera ut dem i Mellansverige, för att på så sätt "knyta ihop" den Västsvenska med den Norrländska populationen. Lasse Nilsson deltog på 10-årsjubileet och anmälde sitt intresse till att engagera sig i projektet, ifall vi skulle få ungar för utsättning i Leksand.

Efter några år hörde Tommy Järås (ansvarig uppfödare i GOF) av sig och meddelade att vi skulle få ta hand om en kull ungar!

Kliberg, en brant i västra Leksand, ställdes i ordning av Bogdan Persson och Anders Ståhl, som också hämtade hem ungarna från Göteborg till Leksand.

Under ett par år fick vi 3 – 4 falkungar som sattes ut i Kliberg och uppenbarligen blev det en sådan succé att vi fick ytterligare ungar som föddes upp på Leksandsbröds silo i Häradsbygden. Enda hotbilden var duvhöken som mer eller mindre specialiserade sig på att plocka falkungar från hackingburarna.

I Häradsbygden ordnade vi till offentlig visning av falkungarna. Det var tre flickor från fältbiologerna i Leksand som var värdinnor på marken, som med tubkikare lät flera tusen besökare titta på de icke flygfärdiga ungarna!

Lasse Nilsson kom med i projektet och blev sedermera även engagerad av riksprojektet som ringmärkare och klättrare och senare också koordinatör för hela landet.

Det dröjde inte många år förrän Klibergs och Häradsbygdens falkungar observerades på falkberg på Västkusten och även i Mellansverige och Dalarna (Djurmo klack i Gagnef och Bisbergs klack i Säter). Således blev "våra" falkungar avelspar runt om i landet och denna "sannsaga" har i dag vuxit till minst 25 vilda häckningar som härstammar från Lasse Nilssons utsättningar runt om i Mellansverige.

Första ungen ute, de andra ungarna kommer komma ut inom några dagar

Faktaruta

Pilgrimsfalken är en av få arter som är "cirkumpolära", dvs. att arten finns över hela jordklotet.

Fågeln häckar i branta klippstup, gärna längs öppet vatten, men återfinns också som marklevande häckfågel på norrländska myrar etc.

Pilgrimsfalken är väldigt specialiserad i sitt födoval. Den äter nästan uteslutande fåglar som den fångar i flykten.

Denna falk är ansedd som den snabbaste fågeln i vår fauna. Under störtdykning kan den nå upp till en hastighet av över 300km/tim!

Framtid

I dag har man konstaterat att pilgrimsfalken har en så stor, naturlig population i landet att man beslutat att lägga ner aveln, som senast var belägen på Nordens Ark i Bohuslän.

Det tidigare Naturskyddsföreningsprojektet har också upphört och för närvarande håller de tidigare engagerade på att rekonstruera projektet. Lasse Nilsson är en viktig person för de framtida insatserna som skall göras för Pilgrimsfalken i Sverige.

Leksands Fågelklubb

Vår förening har beslutat att supporta det kommande projektet och eftersom vår tidigare ordf. Lasse Nilsson är vår representant har det fallit sig naturligt att vi åter blivit delaktiga i det projekt som vi startade för 25 år sedan.

Projektledare:

Lars Nilsson

070-3291357

lars.nilsson@naturskyddforeningen.se

Foton: Lars Nilsson

Backsvala

Backsvalan minskar i Leksands kommun.

Bakgrund

Tidigare hade vi ett 10-tal säkra häckningslokaler i kommunen. Sand- och grustäcker var tidigare fina lokaler, bl.a. Sundet men i dag är det i stort sett bara vid niporna vid Älven som den återfinns. Som regel brukar det finnas ett par hundra par mellan Bäckehamn och Yttermo, samt ytterligare ca 20 häckningar nedströms Marielundsbron.

Fågelklubbens ungdomsgrupp har under 15års tid gjort årliga inventeringar samt utfört ett restaureringsarbete i en älvbrink på Tibblesidan.

Projektbeskrivning

En årlig inventering bör genomföras så att vi har en koll på backsvälans status i kommunen.

En koll på samtliga, lämpliga grustag i kommunen bör också genomföras.

Vid igenväxning av aktiva boplatser, genomförs röjningsarbeten, så att backsvälorna fortsatt kan utnyttja sin häckningsmiljö.

Grustag, med befintliga backsvalehäckningar bör skyddas och täktägaren informeras om värdet av backsvälor.

Målsättning:

- ✘ Minst 200par backsvälor skall häcka i kommunen
- ✘ Nya, potentiella backsvalebiotoper uppmärksammas, skyddas och sköts

Åtgärder:

- × Årlig inventering av alla potentiella backsvalebrinkar
- × Skötsel vid behov

Engagemang:

Projekt backsvala i Leksands kommun, är ett gigantiskt och ambitiöst engagemang, som kräver många insatser.

- × Som markägare kan Du se till att backsvalan får ett lämpligt utrymme för häckning, ifall förutsättningarna finns
- × Som grustäktägare, skyddar Du ev. boplatser och skapar nya nipor som är anpassade för fågel. Kontakta Fågelklubben för mer information!
- × Någon frivillig medlem ombeds ta hand om detta relativt okomplicerade projekt, samt gärna involvera ungdomar i projektet
- × Ut och spana och lyssna! Var med i inventeringsarbetet!
- × Leksands kommun måste i samarbete med länsstyrelsen, agera så att återställningsarbetet av tillståndspliktiga täkter, genomförs så att backsvalan fortsätter att häcka där, alt. att man vid återställningsarbetena tar hänsyn till backsvalans behov.

Projektledare:

Ledig Position

Ansök idag!

Ung backsvala

Faktaruta

Backsvalan är 12 – 13cm lång. Den är således en de minsta svalorna.

Den gräver ca 1m djupa gångar i en lämplig brant.

Även uppschaktade jord-högar kan vara lämpliga habitat för svalan!

Backsvalan är som oftast knuten till vatten, där den jagar över insekter i luften ovanför vattenspegeln.

Den återvänder från tropiska Västafrika och återvänder relativt sent till Sverige, i maj månad.

Under flytten använder den som regel vassruggar för övernattnings och vila.

Kullen är som regel 5 – 6 ungar

Ungdomsgruppen

Bakgrund

Många av dagens medlemmar och funktionärer i fågelklubben, fick sitt gemensamma intresse för fåglar, från det "naturgäng" som fanns på högstadiet i Leksand på tidigt 80-tal. Då var det ett 40-tal ungdomar från Sammilsdalskolan, som var med och skådade. Tyvärr är det liksom för alla andra föreningar, nästan omöjligt att behålla ungarna i ortens föreningsliv, när det är dags för högre studier på annan ort.

Tillsammans med Naturskyddsföreningen hade vi en satsning på de yngre förmågorna under 1990-talet och en bit in på detta sekel. Natursnokarna, som de kallades för var en fantastisk verksamhet som leddes av bl.a. några entusiastiska förskolelärare och pedagoger i kommunen. Ett tjugotal barn var knutna till verksamheten som upphörde för några år sedan.

Jag tolkar verksamhetens upphörande som ledarnas protest mot föräldrarnas engagemang och delaktighet, mer än om ett svalnande från ledare och barn.

Samma vittnesmål kommer ju också från andra föreningar och får bli en väckarklocka för också vår ungdomsverksamhet när den startar upp igen:

*** *Glöm aldrig att från början engagera föräldrar till ungdomsgruppen!***

Några av våra ungdomar på span efter vildsvin och kungsörn i Leksandsvintern

I dag sker ungdomsverksamheten i en mindre skala och nu är det en handfull ungar från Rättvik (!) som utgör ungdomsgruppen i föreningen och är ute och sätter upp holkar och är med på ringmärkning etc.

Backsvalorna

På Tomas Jonssons tid som ungdomsledare kopplade vi vårt backsvaleprojekt till ungdomskommittén. Det var ju en perfekt aktivitet för ungdomarna, att inventera svalbon samt att röja busk på sandbrinkarna vi boplatserna. När Tomas försvann till Stockholm försvann också möjligheterna att ha regelbunden koll på backsvalorna.

Framtiden

Vi kanske måste acceptera att ungdomsverksamhet i den skala vi vill ha den (minst 50 ungar igång!), inte fungerar i dagens samhälle.

Föreningslivet bärs upp av "pensionärer", så även för oss.

Alltså måste vi sluta stressa upp oss för att vi inte har någon regelbunden ungdomsverksamhet, utan inse att våra medlemmar är 40+.

Däremot skall vi välkomna alla yngre intresserade och försöka ordna till aktiviteterna i Leksands Fågelklubb, så att även de yngre känner sig välkomna.

"Min" ungdomsgrupp som består av mina barnbarn och deras kompisar, är ett skönt gäng som inte har ambitioner att organisera sig mer än för koll av holkar och ringmärkning.

Det räcker!

Staffan Müller/morfar

Tomas Jonssons ungdomsgrupp på utflykt till Flymyrkojan 2003, för vinterfågelmätning

Rapportkommitté – Inventering

Rapporter

Att rapportera fåglarna som ses i Leksand, är väl inte vår förenings starkaste sida.

Vi får ursäkta oss med att tiden inte finns till allt inom ornitologin!

Vi förstår frustrationen hos dem som "bara" skådar fågel och vill ha tillgång till även Leksands-fåglarna på sina rundturer.

Tidigare var det Mats Knutsson som var rapportmottagare och var vår länk till bl.a. DOF och SOF i detta sammanhang. Han gav upp eftersom det kom in så få rapporter från oss i Leksand och tyckte, med rätta att uppdraget var meningslöst.

I och med "Svalans" rapportsystem infördes, har det blivit lättare att rapportera och några av medlemmarna är ivriga Svalanrapportörer och de aktuella observationerna finns att hämta på deras hemsida. Anders Hans har tagit på sig att sammanställa Leksandsobsarna till Fåglar i Leksand/FiL, varje år. Det kommer att bli spännande att få en redovisning av vad som setts inom kommungränsen under året!

Inventeringar

Det har förutom de inventeringar som görs varje år inom örn- och storholksprojektet, också gjorts undersökningar av fåglarna i Leksand på andra sätt.

- ✘ Under 1980-talet genomfördes under Gunnar Linds ledning, en stor inventering av fågellivet i en stor yta av kommunen. Ett 20-tal inventerare var ute och gjorde en total inventering av området som avgränsas av Dala Järna-vägen, Leveransvägen och Älgbergsvägen. Flera hundra kvadratkilometer kollades av och bl.a. upptäcktes häckande ortolansparvar, bergfinkar, jordugglor och blåhökar i området.
- ✘ Sumpskogsinventeringen, var ett beställningsarbete från Miljökontoret och resulterade i att vi fann bl.a. häckande videsparvar och svart stork i Siljansnässkogarna. Arbetet ligger till grund för ett projekt för att restaurera sumpskogen kring Kollsjöarna. Detta projekt skall vara klart före 2018.
- ✘ Nattskärreinventering. I början av seklet gjordes en inventering av tänkbara nattskärralokaler i kommunen. Tyvärr hittade vi inte på någon nattskärra, men även den uppgiften är ju värdefull!

Conny Land har tagit över ansvaret för inventeringsuppdragen och kommer vid behov, buda ihop inventerare som kan kolla upp våra fågelmarker vid behov.

Kontaktpersoner

Rapporter: Anders Hans
anders.hans@leksand.se 070 – 560 52 43

Inventeringar: Conny Land
conny.land@telia.com 070- 216 55

Conny Land

Klubblokalen i Norsbro

Utsidan av vår klubblokal

Sedan ett 20-tal år har vi en strategiskt belägen klubblokal i Norsbro, vid Limsjöns strand. Kommunen äger fastigheten, vars övervåning har ockuperats av vår förening.

En bilskrotare hade innan restaureringen, ca 200 bildörrar och motorhuvar på vindsvåningen. Man såg stjärnorna på natthimmelen genom springorna i taket. Då kan alla förstå att det var ett skal att vi restaurerade till föreningslokal!

Tack vare byggfirman Nils Skoglund AB (Mats är med i föreningen!), fick vi tillgång till isoleringsmaterial samt golvvirke till lokalen. Norsbrogänget/AME, ställde i ordning lokalen på ett förtjänstfullt sätt. Nu har vi en perfekt klubblokal som rymmer ca 30 besökare.

Vi upplåter också lokalen till andra "gröna" föreningar i kommunen. Ex.vis har Naturskyddsföreningen, Jordens Vänner, Jägarförbundet, Sportfiskarna och Rovdjursföreningen tillgång till "våra" lokaler.

Tack vare olika donationer, har vi en ganska gedigen fågelboks-samling, som får lånas av medlemmarna.

Lokalen bokas hos Staffan Müller via telefon

070 – 322 23 45.

Ingegerd Hyttsten, Mats Kaij och Staffan Müller är arbetsgruppen som främst ansvarar för lokalen.

Föredrag uppe i klubblokalen!

Styrelsearbetet i fågelklubben

Styrelsen i Leksands Fågelklubb består av 7 ledamöter.

Uppgifterna för de som sitter med där, är inte så betungande eftersom vi har lagt ut alla aktiviteter på projektledarna. Styrelsen har som regel fyra möten per år, varav alla projektledarna blir adjungerade till två av dessa. Då går vi igenom kommande års program samt aktiviteter som rör projekten samt lägger upp en budget efter de äskanden som kommer in från projektgrupperna.

Trots allt finns det administrativa funktioner som sköts av styrelsen för att få föreningen att fungera:

Ordförande har ansvar för att alla allmänna, annonserade och förutbestämda program genomförs. Årsmötet och "Fågelskådningens Dag" är också kopplat till ordf. ansvarsområde. De övriga programpunkterna är som regel delegerade till specialfunktionärer.

Som regel är det också ordföranden som är kontaktperson till Dalarnas Ornitologiska Förening/DOF som är vår länk till det övriga Fågelsverige. F.n. sitter vår ordförande och med i DOF's styrelse.

Ordföranden är också ansvarig utgivare för vår tidskrift Fåglar i Leksand/FiL, som kommer ut med 4 nr/år och sitter också med i Tidningsredaktionen.

Årsberättelsen produceras också av denna funktionär.

Den mest väsentliga funktionen för ordföranden är att "vara ansiktet utåt" och vara pressansvarig samt strateg i de frågor som Fågelklubben engagerar sig i.

Kassören har kanske det mest tidskrävande jobbet i styrelsen. Transaktionerna är väl inte så många, men ett stort och direkt arbete måste läggas ner på medlemsvård och information till nya medlemmar.

Det är kassörens uppgift att lägga upp en årsbudget samt en ekonomisk årsredovisning som tillställs årsmötet.

Kontakten med föreningens revisorer är ytterligare en viktig och grannliga uppgift för kassören.

Kassören är också ansvarig för ett aktuellt medlemsregister.

Stipendier och ev. tillgängliga fonder är också kassörens uppgift att ha koll på.

Sekreteraren sköter alla protokoll och redovisar dem för styrelsen samt revisorerna.

Funktionären är också arkivansvarig och ser till att säkert förvara de handlingar som rör vår förening.

En digital kontakt med dem som föranmält sitt intresse till en "bevakningslista" avseende kommande händelser är också sekreterarens uppgift.

De övriga fyra ledamöterna får hjälpa till med de övriga administrativa uppgifterna i föreningen. Som regel vilar ett ansvar för tidningsutgivningen och programansvar på dessa. Till sin hjälp har de också **Volontärer** som fixar mycket av de praktiska sakerna kring arrangemangen.

Övriga valda funktionärer

Valberedningen är en mycket viktig funktion som styrelsen har mycket kontakt med, främst i samband med årsmötet, men även under årets gång.

Revisorerna har till uppgift att inte bara granska räkenskaperna, utan skall också kolla upp den verksamhet som bedrivs i föreningen.

Småfågelholkar säljes!

Det är dags att sätta upp holkar till småfåglarna. Leksands Fågelklubb har nu holkar till salu. Holkarna är i ohyvlat virke, skruvade och utrustade med skyddsplåt (mot hackspetten). Öppningsbara i botten för rensning efter avslutad häckning. Passar talgoxe, blåmes, svartvit flugsnappare, med flera. Pris **50:-/styck**. Pengarna går till klubbens olika projekt. Är du intresserad,

kontakta Mats Kaij,

LFKaij@gmail.com

telefon: 070-571 36 03

Skydda dina holkar mot hackspetten!

Vi har "holkplåtar" i hårdplast till salu. De hindrar hackspetten från att vrida ut ingångshålet och plundra holken. Pris: **5kr/styck**, eller **400kr/100 st**. Kontakt samma som för holken ovan.

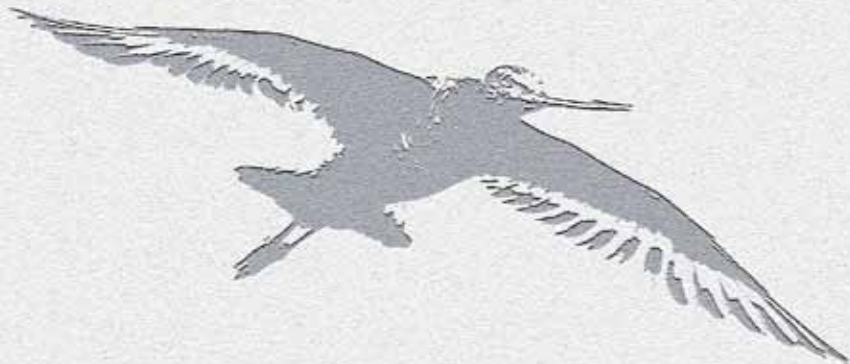
Leksands Fågelklubb välkomnar nya medlemmar till klubben

Signe Alm,
Margareta Andersson,
Bodil Andreasson,
Gunilla Björkman,
Hampus Book,
Maria Emilsson,
Sune Eriksson,
Agneta Forsman,
Bengt-Åke Fransson,

Tällberg
Nås
Insjön
Hässelby
Luleå
Newton
Falun
Insjön
Karlskrona

Kurt Källström,
Camilla Lindblad,
Beth Moen,
Östen Märthans,
Ejner Nielsen,
Ann-Marie Olofsdotter
Leif Persson
Mikael Persson
Therese Petersson

Uppsala
Leksand
Siljansnäs
Falun
Insjön
Insjön
Bjursås
Växjö
Växjö

Inge Frid,
Monika Frid,
Ola Granlund,
Terje Gudbrandsen,
Eva Gudmundsson,
Henrik Gustafsson,
Adam Gustavsson,
Anna Hansson,
Regita Hedman,
Per Jensen,
Birgit Johansson,
Henry Johansson,
Anne-Lie Karlsson,

Rättvik
Rättvik
Bjursås
Leksand
Leksand
Leksand
Falun
Bjursås
Insjön
Malmö
Kista
Kista
Siljansnäs

Åsa Pokela,
Ingvar Schön,
Henry Tarle,
Adje Vreeswijk,
Torbjörn Årjes,
Anders Åslund,
Lena Östberg,
Björn Östman,
Carola Suneson Wachtmeister,
Uppsala

Djura
Falun
Hägersten
Soest
Leksand
Rättvik
Leksand
Sorunda

Bäste medlem.

Hjälp Fågelklubben med att hålla vårt medlemsregister uppdaterat. Meddela mig ny adress vid flyttning, byte av postnummer eller andra ändringar. Vi vill gärna även i fortsättningen kunna skicka vår tidning till dig.
Hälsningar Mats Kaij (medlemskontakt)

Se tidning och hemsida för adress, telefon, epost.

Leksands Fågelklubb's ekonomi, hur är den?

Genom det stora stöd Fågelklubben har i våra medlemmar, bidrag från enskilda personer, föreningar och organisationer, gåvor, uthyrning av Gryssenstugan, försäljning mm och inte minst det mycket stora ideella arbete som utförs är Fågelklubbens ekonomi god.

Bokföringen sköts med stöd av ett praktiskt dataprogram. Varje projekt (aktivitet) är registrerat till ett eget kostnadsställe. Varje intäkt och kostnad kan sedan enkelt bokföras till respektive kostnadsställe för särhållning av ekonomin. Fågelklubben och våra projektledare kan på det här sättet vid valfri tidpunkt läsa ut den ekonomiska ställningen som helhet eller per projekt (aktivitet). Bidrag och gåvor reserveras för det ändamål givaren önskar.

Fågelklubbens största utgift är vår tidning Fåglar i Leksand som utkommer med två färgnummer per år (nr 1 o 3) samt två programblad (nr 2 o 4). Vår spaning, registrering och fotografering av örnar är en stor utgift som till största delen stöds av föreningen Örn 72.

Verifikationer sparas i 10 år enligt bokföringslagen. Skatteverket fordrar endast 5 år. Dessa förvaras i klubblokalen i Norsbro. Papper med historiskt värde sparas.

Mats Kaij

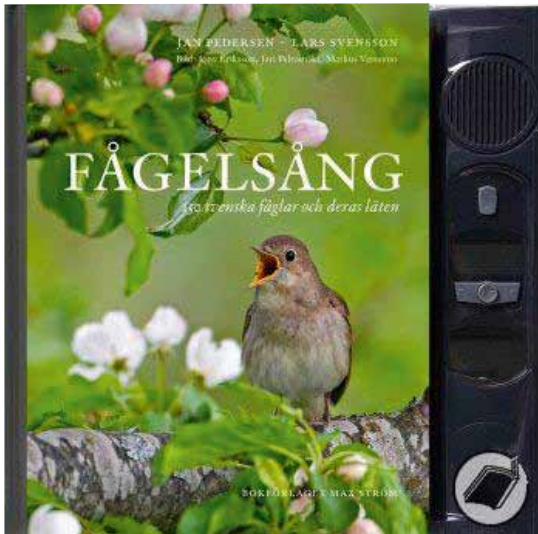
(även kallad Kaijan)

Kassör

Leksands Fågelklubb framför ett stort och varmt TACK till alla de som på ett eller annat sätt bidragit med gåvor vid inbetalning av årsavgiften och medlemmars frånfällen.

Styrelsen

En fantastisk present!

Den omtalade boken "Fågelsång" finns nu på vår lokala bokhandel som ett extraerbjudande till våra medlemmar! Ett helt fantastisk ljud återger varje fågelart!

För 329,- får Du boken ifall Du anger att Du är medlem i LFK.

Lundells

BOK & PAPPER

Bygatan 15, 793 30 LEKSAND
 Tel 0247-10002 Fax 0247-10009
info@lundellsbokhandel.se
www.lundellsbokhandel.se

Väst RYAN

Vadderad väst med avtagbar huva. Vind-och vattenavstötande coaching

624,- inkl moms

Tryck:Leksands Fågelklubb 35:-

Väst WALTER

Microfleecefodrad väst med vind-och vattenavvisande beläggning på insidan av yttertyget.

419,- inkl moms

Tryck: Leksands Fågelklubb 35:-

STJÄRN[®]
REKLAM

Skyttar Billeklam Dekaler Banderoller
 Logotypes Textiltryck Inramningar

Hellebergs väg 42795 33 Rättvik 0248-104 27
 e-mail:stjarnreklam@telia.com www.stjarnreklam.com

Hyr Gryssenstugan - mitt i vildmarken!

En lättillgänglig oasis mitt i vildmarken.

Leksands Fågelklubb äger en stuga med utsikt över sjön Gryssen ca 25 km från centrala Leksand. Det är en idealisk plats om du längtar efter avkoppling och vill uppleva ett rikt djurliv.

Stugan har fyra rum med totalt 18 bäddar samt komplett köksutrustning för enkelt boende. Sängarna är utrustade med täcken och kuddar. Du tar själv med lakan eller sovsäck samt örngott.

Vatten hämtas i ån. Uppvärmning sker med en kamin och vedspis. Utedass finns på gården. Stugan saknar el och mobiltäckningen är dålig.

Nere vid sjön finns ett vindskydd med eldstad samt en handikappanpassad brygga. Prova gärna fiskelyckan men kom ihåg att fiskekort gäller. Det finns även flera andra sjöar i närheten.

I området har du chans att se strömstare, försärla, gråspett, tretåig hackspett, slaguggla och lappuggla. Inom ett par km finns ett lodjursrevir och sedan slutet av 1980-talet är vargen etablerad. Björn finns också till och från och senast 2002 hade den sitt vinteride 1 km västerut.

Från stugan utgår en ca 4 km lång naturstig.

Bokning av stugan sker hos våra stugvärdar Kerstin och Lars Laurell via klubbens hemsida www.leksandsfagelklubb.se "Hyr vår stuga". Där kan du även själv se när stugan är ledig.

Grundhyran för stugan är **100** kr per dygn om den som bokar är medlem i klubben. Sedan tillkommer **30** kr per person och dygn.

Om den som bokar stugan inte är medlem är grundhyran **200** kr per dygn. Sedan tillkommer **30** kr per person och dygn.

Grupper har möjlighet att boka guidning hos Staffan Müller, tfn 070-322 2345.

Välkommen!

Det finns plats för ytterligare en liten vedkamin i stugan. Har du en kamin eller vet du någon som har en att skänka eller sälja för en billig penning till Leksands Fågelklubb? Hör då av dig till stugvärdarna!

Stugvärdar:

Kerstin och Lars Laurell
Erkersgattu 11
79333 Leksand
Tfn 0247-12001
kl.laurell@hem.utfors.se

Hemsidan uppdateras fortfarande nästan dagligen nerifrån Serbien av Katarina Pauonvic, och Martin försöker hjälpa henne med översättningar och liknande. Ganska fantastiskt att föreningen klarar att hålla något så fint som hemsidan igång från utlandet!

Vi hoppas ni är inne och håller er uppdaterade då och då, och självklart tackar vi för alla bidrag till både hemsida och tidningen som vi fått under gången tid!

The screenshot shows the homepage of the Leksands Fågelklubb website. At the top, there is a navigation bar with the text 'Välkommen till Leksands Fågelklubb' and links for 'Start', 'Kontakt', and 'Sitemap'. Below this is a header image featuring a logo of a bird in flight on the left and a photograph of a grebe on water on the right. A secondary navigation bar contains links for 'Välkommen', 'Organisation', 'Projekt', 'Program', 'Klubbtidningen', 'Hyr vår stuga', and 'Bli medlem'. The main content area is divided into three columns. The left column is a vertical menu with various categories like 'Limsjön', 'Fågellokaler', and 'Rapportering'. The middle column features a 'Föreningsinformation' section with a paragraph about the club's activities, a 'Program för 2011' section with a featured article 'Vadarexkursion till Dragsångarna' dated 20 August, and a 'Nytt på sidan' section with recent updates. The right column has a 'Hyr vår stuga' section with a photo of a cabin and a 'Leksand på Svalan' section with a photo of a horned owl.

Välkommen till
Leksands Fågelklubb
Start | Kontakt | Sitemap

Välkommen Organisation Projekt Program Klubbtidningen Hyr vår stuga Bli medlem

Start - Välkommen

Limsjön
Fågellokaler
Leksands natur
Tidigare träffar
Örnatodringen
Fotogruppen
Inventeringar
Rapportering
Årets första obs
Fågelskolan
Ungdomar
Läsarbrev
Foton från Svalan
Forum
Länkar
Säljes/Köpes
Nyhetsarkivet

Nytt på sidan

2010-05-16
Örnatodringen
2010/2011 är avslutad -
Örnarnas löpindel sidan
uppdaterad

2010-05-11
Årets första obs sidan

Föreningsinformation

Leksands Fågelklubb, en aktiv förening med såväl unga som äldre fågelintresserade. Tillsammans driver vi många projekt, även i samarbete med andra klubbar och föreningar. Utforska gärna vår hemsida. Kom med på våra exkursioner och träffar. **Klubblokalen** finns i Norsbro, vid Limsjöns södra utlopp. **Presentation av föreningen**.

Program för 2011

Vadarexkursion till Dragsångarna

20 augusti (Lördag)

20 augusti (lördag) - Vadarexkursion till Dragsångarna

För andra året så kommer nu vadarexkursionen till Dragsångarna att gå. Vi kommer att se det nya skårgömslet och troligtvis flera arter vadare! Samling Norsbro kl.06.00.

Kontakt: **Staffan Möller**, tfn ☎ : 079-322 23 45 📧, eller staffan.myller@telia.com

Hyr vår stuga

Leksands Fågelklubb äger en skågekupa med utblick över sjön Gryssen, ca 25 km från centrala Leksand. Idealiskt om du längtar efter avkoppling långt från vardagens alla bekvämligheter och krav. [Läs mer här...](#)

Leksand på Svalan

Hornuggla (*Asio otus*), Limsjön, Leksand, 2011-07-20

Leksands Fågelklubb

Styrelsen

Ordförande

Marie Gillander 070 – 225 25 04 marie.gillander@gmail.com

Sekreterare

Petrus Tengné 070 – 320 36 19 petrus.tengner@gmail.com

Kassör

Mats Kaij 0247 – 136 03 LFKaij@gmail.com

Ledamöter

Staffan Müller 070 – 322 23 45 staffan.myller@telia.com

Jerker Dahlin 070 – 634 68 77 dahlin1975@mac.com

Ingela Spegel- Nääs 0247 – 505 14 ingela.spegel-naas@leksand.se

Per Lindberg 0247 – 34 813 per.lindberg@leksand.se

Vårt program hittar du i bilagan till tidningen, samt på hemsidan

Projektansvariga

Projekt Berguv

Henry Pollack 0247 – 409 64

Projekt Limsjön

Staffan Müller 070 – 322 23 45

Gunnar Lind 0247 – 348 66

Projekt Storholk

Henry Pollack 0247 – 409 64 uvhenry@gmail.com

Projekt Storlom

Ingela Spegel-Nääs 0247 – 505 14 gaviidae@telia.com

Gryssenstugan

Lars & Kerstin Laurell 0247 – 12 001 kl.laurell@hem.utfors.se

Hemsidan

Katarina Paunovic cyberkat74@yahoo.com

Örnprojektet

Per Lindberg 0247 – 34 813 per.lindberg@leksand.se

Studiekontakt

Conny Land 0247 - 225 45 conny.land@telia.com

Vitryggig hackspett

Staffan Müller 070 -322 23 45 staffan.myller@telia.com

Pilgrimsfalk

Lasse Nilsson 070 - 329 13 57

Rapporter/Inventeringar

Conny Land 0247 - 225 45 conny.land@telia.com

Anders Hans 070 – 560 5243 Anders.hans@leksand.se

Programkommitté

Staffan och Conny

Våra övriga projekt och projektansvariga
hitar du på klubbens hemsida
www.leksandsfagelklubb.se

Adult Pilgrimsfolk

